

SATVERSMES TIESAS KOLĒĢIJA

Jura Alunāna iela 1, Rīga, LV-1010. Tālrunis: 67830735, 67210274. E-pasts: tiesa@satv.tiesa.gov.lv

LĒMUMS

PAR ATTEIKŠANOS IEROSINĀT LIETU

Rīgā

2025. gada 15. decembrī

Satversmes tiesas 1. kolēģija šādā sastāvā: kolēģijas priekšsēdētāja Irēna Kucina, tiesneši Anita Rodiņa un Juris Juriss,
kolēģijas sēdē izskatījusi [..] (turpmāk – Pieteikuma iesniedzējs) pieteikumu par lietas ierosināšanu (pieteikums Nr. 213/2025),

konstatēja:

1. Pieteikuma iesniedzējs lūdz Satversmes tiesu:

1.1. atzīt Valsts pārvaldes iekārtas likuma 1. panta 1. punktu (turpmāk – apstrīdētā norma) par neatbilstošu Latvijas Republikas Satversmes (turpmāk – Satversme) 1., 105. un 109. pantam;

1.2. apturēt pret Pieteikuma iesniedzēju vērsto saistību piespiedu izpildi.

2. Valsts pārvaldes iekārtas likuma 1. panta 1. punkts noteic, ka publiska persona ir Latvijas Republika kā sākotnējā publisko tiesību juridiskā persona un atvasinātas publiskas personas. Tās darbojas saskaņā ar publisko tiesību principiem.

3. Atbilstoši Satversmes tiesas likuma 19.² panta pirmajai daļai konstitucionālo sūdzību var iesniegt ikviena persona, kura uzskata, ka tai Satversmē ietvertās pamattiesības aizskar tiesību norma, kas neatbilst augstāka

juridiska spēka tiesību normai. Savukārt minētā panta sestās daļas 1. punkts prasa pieteikumā šādu uzskatu pamatot.

Satversmes tiesas judikatūrā ir atzīts, ka personas pamattiesību aizskārums ir konstatējams, ja tieši apstrīdētā norma aizskar personai Satversmē noteiktās pamattiesības (*sk. Satversmes tiesas 2016. gada 23. novembra lēmuma par tiesvedības izbeigšanu lietā Nr. 2016-02-01 5. punktu*). Proti, personas pamattiesību aizskārums parasti pastāv, ja tiesību norma, kuru persona uzskata par neatbilstošu augstāka juridiska spēka normām, tai ir piemērota. Pamattiesību aizskārums var tikt konstatēts arī gadījumos, kad apstrīdētā norma personai nav piemērota, bet pastāv tāds apstākļu kopums, kas ļauj Satversmes tiesai pārliecināties par aizskāruma esību (*sk. Satversmes tiesas 2013. gada 10. maija sprieduma lietā Nr. 2012-16-01 21.1. punktu*).

No pieteikuma secināms, ka pret Pieteikuma iesniedzēju ir vērsta piedziņa par uzturlīdzekļu parādu, katru mēnesi veicot ieturējumus no viņa darba algas un tai pielīdzinātajiem maksājumiem. Pieteikuma iesniedzējs uzskata, ka apstrīdētā norma pilnvaro zvērinātus tiesu izpildītājus rīkoties privāto tiesību jomā un tādējādi ierobežo viņa privātautonomiju. Ikmēneša ieturējumu aprēķins attiecīgajās izpildu lietās pārsniedz Pieteikuma iesniedzējam saglabājamo minimālo ienākuma apmēru un liedz viņam atbrīvoties no parādsaistībām. Pieteikuma iesniedzējam saglabājamā minimālā ienākumu summa nemotivē viņu sekmīgi iekļauties darba tirgū un ierobežo viņa iespējas veidot vecuma pensijas uzkrājumus. Tādējādi ar apstrīdēto normu esot aizskartas Pieteikuma iesniedzējam Satversmes 1., 105. un 109. pantā ietvertās pamattiesības.

Apstrīdētā norma vispārīgi noteic, ka valsts pārvaldi veido publisko tiesību juridiskās personas, ar to saprotot Latvijas Republiku, un atvasinātas publiskas personas. No pieteikuma nav gūstams apstiprinājums tam, ka apstrīdētā norma Pieteikuma iesniedzējam būtu piemērota vai viņš kā citādi būtu nonācis tās tvērumā. Proti, Pieteikuma iesniedzējs norāda, ka pret viņu vērstā saistību piespiedu izpilde, liedz viņam iekļauties darba tirgū, kā arī novedusi pie viņa dzīvokļa īpašuma piespiedu izsoles, kurā netika nodrošināts samērīgs līdzsvars starp kreditoru un Pieteikuma iesniedzēja interesēm. Tomēr apstrīdētajā normā nav

regulēti saistību piespiedu izpildes līdzekļi, tostarp piedziņas vēršana uz parādnieka nekustamo īpašumu, to pārdodot. Tādējādi no pieteikuma nav gūstams apstiprinājums tam, ka apstrīdētā norma rada Pieteikuma iesniedzējam Satversmes 1. un 105. pantā ietverto pamattiesību aizskārumu.

Pieteikuma iesniedzējs arī norāda, ka piespiedu izpildes process un izvēlētie piespiedu izpildes līdzekļi aizskar viņam Satversmes 109. pantā garantētās tiesības uz sociālo nodrošinājumu. Tomēr pieteikuma iesniedzējs nav pamatojis, kādā veidā apstrīdētā norma ierobežo viņa tiesības gūt ienākumus no algota darba un veidot vecuma pensijas uzkrājumus. Tādējādi no pieteikuma nav gūstams apstiprinājums tam, ka apstrīdētā norma rada Pieteikuma iesniedzējam Satversmes 109. pantā ietverto pamattiesību aizskārumu.

Līdz ar to pieteikums neatbilst Satversmes tiesas likuma 19.² panta pirmās daļas un sestās daļas 1. punkta prasībām.

4. Ievērojot to, ka lieta Satversmes tiesā nav ierosināma, šā lēmuma 1.2. apakšpunktā norādītais lūgums ir atstājams bez izskatīšanas.

Ņemot vērā konstatēto un pamatojoties uz Satversmes tiesas likuma 20. panta piektās daļas 3. punktu, Satversmes tiesas 1. kolēģija

nolēma:

1. Atteikties ierosināt lietu pēc [...] pieteikuma (ieteikums Nr. 213/2025).
2. Atstāt bez izskatīšanas šā lēmuma 1.2. apakšpunktā norādīto lūgumu.

Lēmums nav pārsūdzams.

Kolēģijas priekšsēdētāja

Irēna Kucina